

TECHNICKÝ LIST

MASSARANDUBA

Botanický název:

Manilkara bidentata

Obchodní názvy:

Aparaiú, Marapajuba-da-várzea, Maçaranduba, Maçaranduba de leite e maçarandubinha, Marapajuba, Maçaranduba e paraju, Aparaiú, Balata-verdadeira, Paraju, Balata, Bullet wood, Balata rouge, Bullet tree, Bolletrie, Paardevleeshout, Massa randu, Manilkara, Boroni, Sapatia oudou, Matiopaou, Boiti, Bois boulet, Borowe, Abeille, Balata gomme, Balata franc, Quinilla, Pamashto, Nispero, Quinila colorada

Lokalita výskytu:

Primární les v pevninských oblastech Amazonie. Nachází se v celé střední Americe, severní oblasti Jižní Ameriky (až po Peru) a v jižních oblastech Severní Ameriky (Florida, Kostarika, Panama, Venezuela, východní Peru, Brazílie). V Brazílii se vyskytuje ve státech Pará, Amapá, Amazonas, Rondônia a Roraima.

Obecný popis dřeva:

Od růžové po nažloutle béžovou běl pozvolna přechází ve výrazně zbarvené jádro. Čerstvé jádrové dřevo masově červené tmavne na tmavě červenohnědou barvu. Někdy vlivem střídavé točitosti vláken pruhovaná v radiálním řezu, nebo vlivem nepravidelného růstu pestrá textura. Většinou jemná jednotná struktura s nízkým přirozeným leskem. Při opracování vykazuje nadprůměrný otupující účinek.

PŘIROZENÝ INDEX TRVANLIVOSTI

1	2	3	4	5	6	7
1 = VELMI VYSOKÁ ŽIVOTNOST			7 = NÍZKÁ ŽIVOTNOST			

Jádrové dřevo má vysokou odolnost vůči biotickým činitelům.

Vlastnosti dřeva:

Hustota (při W = 12 %)	900-1100 kg/m ³
velmi těžké dřevo	
Sesýchání v radiálním směru	6,6 %
Sesýchání v tangenciálním směru	10,1 %
Celkové objemové sesýchání	16,1 %
Střední tvarové změny, výrazný rozdíl mezi tangenciálním a radiálním sesýcháním	

Vlastnosti dřeva:

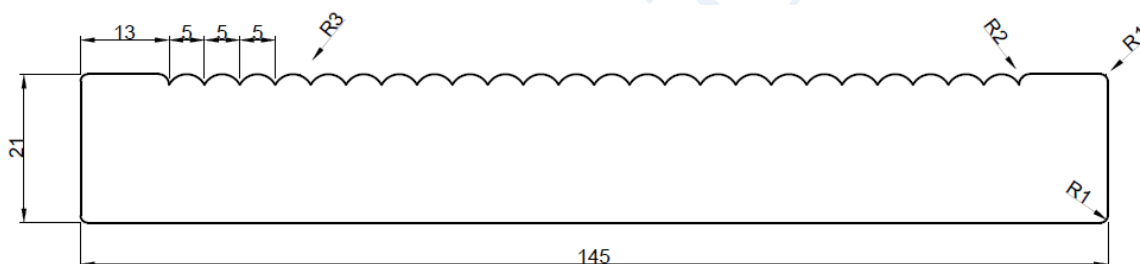
Tvrdość JANKA (při $W = 12\%$, radiální směr)	141,80 MPa
Skupina	MPa
Měkká	<40
Středně tvrdá	≥40
Tvrdá	≥80
Pevnost v ohybu (kolmo na vlákna tng. i rad.)	188,09 MPa
Pevnost v tlaku (ve směru vláken)	80,21 MPa

Terasová prkna ze dřeva MASSARANDUBA

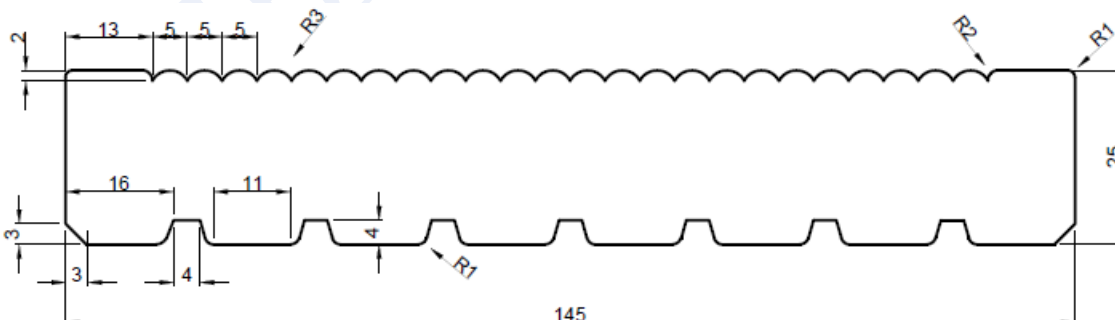
ROZMĚRY (mm)	DĚLKY (m)	TŘÍDĚNÍ	SUŠENÍ	POHLEDOVÁ STRANA
21 x 145	2,1 - 5,7 *	A/B	16-18 %	jemná drážka
25 x 145	2,1 - 6 *	A/B	16-18 %	jemná drážka

*dostupné délky jsou násobky 30 cm = 2.1 m, 2.4 m, 2.7 m, 3 m, 3.3 m, 3.6 m, 3.9 m, 4.2 m, 4.5 m, 4.8 m, 5.1 m, 5.4 m, 5.7, 6.0 m

MASSARANDUBA 21 x 145 mm - detail profilu

MASSARANDUBA 25 x 145 mm - detail profilu

Třídění:

Terasová prkna ze dřeva Massaranduba jsou dodávána v třídění A/B v poměru 60:40. V praxi to znamená, že na šedesáti procentech dodaného materiálu se v okamžiku dodání na pohledové straně terasových prken nevyskytují žádné vady a obecně platí, že dílec může být při montáži rozdělen maximálně na dva použitelné dílce. Zbývajících čtyřicet procent

dodávky může vykazovat jemné trhliny v ploše a koncové trhliny, které však nesmí probíhat skrz celou tloušťku prkna, ale maximálně do 1/3 délky terasového dílce. Koncová trhlina je přípustná v maximální délce jedné šířky terasového prkna. Zdravé zarostlé suky bez omezení, možnost lokálního výskytu otvorů po hmyzu (*pouze chodbičky larev Ø 1–2 mm, hmyz nepřežil umělé sušení a insekticidní úpravu před transportem.*) Povolený výskyt smolníků.

Sušení:

Dřevo je navlhavý hygroskopický materiál, které mění vlhkost podle svého okolí díky adsorpci, ve snaze dosáhnout stavu vlhkostní rovnováhy. Terasová prkna ze dřeva *Massaranduba* jsou uměle vysušena na vlhkost 16-18 %, čímž se minimalizuje riziko projevu nežádoucích tvarových změn, významně se zvyšují jeho mechanické vlastnosti s výrazně zlepšenou odolností vůči bio ataku. Tvarovým změnám způsobeným sesycháním a bobtnáním nelze nikdy zcela zabránit. V důsledku anizotropního charakteru sesychání a bobtnání při současném vzniku vnitřního napětí ve dřevě, může docházet k příčnému i podélnému borcení a tvorbě výsušných trhlin.

Pohledová strana:

Každý profil terasového prkna má předem definovanou pohledovou stranu, ke které se vztahuje třídění. Použití jiné strany jako pohledové se nedovoluje. Pohledová strana musí být uvedena při objednávce.

21 x 145 mm pohledová strana-jemná drážka

25 x 145 mm pohledová strana-jemná drážka

Odchylky prken a dilatační spáry:

V důsledku hygroskopicity a anizotropie dřeva vždy může dojít k mírné deformaci terasových prken v podélném směru (zakřivení). Tyto tvarové změny nejsou vadou materiálu a nebrání montáži terasových prken. Pro minimalizaci vzniku tvarových změn je nutné skladovat materiál pevně spáskovaný až do doby instalace. Pro snazší montáž zakřivených prken je možné použít k tomu určené stahovací svěrky. Z důvodů bobtnání a sesychání dřeva vlivem působení povětrnostních vlivů je nutné ponechat mezi jednotlivými terasovými prkny dilataci o minimální velikosti 8 mm. Rozměr dilatační spáry se v průběhu roku mění s tím, jak bude docházet ke změnám rozměrů terasových prken vlivem změn počasí. Hlavní funkcí dilatační spáry je volný pohyb terasových prken bez rizika jejich poškození.

Spektrum barev:

Tarasová prkna ze dřeva Massaranduba nepodléhají třídění podle barevnosti. Barevné spektrum je od růžové po nažloutle béžovou běl pozvolně přechází ve výrazně tmavě červeně zbarvené jádro. Postupem času dochází k postupnému tmavnutí dřeva do tmavě hnědé. V radiálním směru vlivem točitosti vláken pruhovaná.

Obsažené látky:

Exotické dřevo Massaranduba je velmi bohaté na podíl tříslovin (*obsažené extrakční látky*). Tyto látky mohou být ze dřeva v průběhu vystavení povětrnostním vlivům vyplavovány a způsobovat barevné skvrny na povrchu dřeva a okolních konstrukcí. Při instalaci je nutné dbát na zajištění svodu dešťové vody a konstrukční ochranu.

Šednutí dřeva:

Od okamžiku vystavení terasových prken povětrnostním vlivům dochází k jejich degradaci působením tzv. neživé přírody. Působením více vlivů v interakci (voda, záření, proudění, změny teplot, smog, emise apod.) dochází v první fázi k rozkladu ligninu vlivem fotochemických reakcí. Tento rozklad nezpůsobuje ve venkovních podmínkách pozorovatelné tmavnutí dřeva, protože narušený lignin je následně vyplavován srážkovou vodou a vzniká světlejší odstín daný světlou barvou neodbourané celulózy. V praxi je ovšem světlý odstín narušen usazováním prachových částic a nečistot z ovzduší do porézní struktury povrchu dřeva, případně spolupůsobením růstu mikroskopických hub, čímž vzniká známé šedivění dřeva.

Volba spojovacího materiálu:

Terasová prkna ze dřeva Massaranduba jsou středně stabilní až nestabilní a mohou být instalována pouze viditelným připojením nerezovými vruty. Vždy musí být použit materiál nezpůsobující chemickou reakci se dřevem, aby nedošlo k jeho znehodnocení. Jedná se o použití třídy oceli minimálně A4 pro viditelné připojení vruty.

Doporučený spojovací materiál:

TERASOVÉ PRKNO	TŘÍDA OCELI	ROZMĚR VRUTU	NEVIDITELNÉ KOTVENÍ
MASSAR. 21 x 145 mm	A4	5 x 55 mm	NE
MASSAR. 25 x 145 mm	A4	5 x 60 mm	NE

Podkladní konstrukce:

Montáž terasových prken může být provedena pouze na podkladní konstrukci ze dřeva stejné, nebo vyšší biologické odolnosti minimálního profilu 45 x 70 mm. Minimální osová rozteč podkladní konstrukce pro jednotlivé tloušťky terasových prken se řídí následující tabulkou:

TERASOVÉ PRKNO	MAXIMÁLNÍ OSOVÁ ROZTEČ PODKLADNÍCH HRANOLŮ
MASSARANDUBA 21 x 145 mm	420 mm
MASSARANDUBA 25 x 145 mm	500 mm

Povrchová úprava

Terasu ze dřeva Massaranduba je vhodné z důvodu zvýšení ochrany vůči biotické i abiotické degradaci povrchově upravit jedním z pigmentovaných nátěrů určených pro dřevěné terasy (*bezbarvý nátěr se nedoporučuje*). Aplikace se provádí nejdříve po třech měsících od vystavení povětrnostním vlivům, aby došlo k vyplavení obsažených látek a byl tím umožněn průnik nátěrové hmoty do pórů dřeva. Z důvodu udržení co nejlepších hydrofobních vlastností je vhodné provádět renovační nátěr v intervalu cca šesti měsíců. Pro snížení rizika tvorby čelních trhlin se doporučuje veškeré příčné řezy opatřit voskem na řezné hrany.

PALUBKY KOTEN s.r.o.

Pávovská 5679/25d

586 01 Jihlava

IČ: 03528359

DIČ: CZ 03528359

E-mail: sklad@palubky-koten.net, obchod@palubky-koten.net

Tel: 604 233 020, 605 007 959

www.palubky-koten.net